

Laadittu	2.12.2019	Laatija(t):
Päivitetty	28.12.2020	Mikkonen, Liisa
	25.11.2021	Salomaa, Seija
		Mäklin, Jaana

Omaishoidon tuen toimintaohje Ikäihmisten palvelujen tulosalueella 1.1.2022 alkaen

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallitus 16.12.2019

Laadittu	2.12.2019	Laatija(t):
Päivitetty	28.12.2020	Mikkonen, Liisa
	25.11.2021	Salomaa, Seija
		Mäklin, Jaana

Johdanto

Tässä Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän Ikäihmisten palvelujen tulosalueen omaishoidon toimintaohjeessa määritellään ikäihmisten omaishoidon tuen myöntämisen periaatteista, hoitopalkkioista ja vapaan järjestämisestä.

Omaishoidon tuki on kuntayhtymän järjestämisvelvollisuuteen kuuluva palvelu, jota järjestetään tähän tarkoitukseen varattujen määrärahojen puitteissa.

Hoitoa tarvitsevan henkilön kotikuntalaisissa tarkoitettu kotikunta tulee olla Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toimialueella. Jos hoidettavan kotikunta vaihtuu Kainuun ulkopuolelle, on hakemus palvelusta laitettava uudelleen vireille uudessa kotikunnassa. Kotikunnan määräytymisestä säädetään kotikuntalaisissa (1994/201).

Laadittu	2.12.2019	Laatija(t):
Päivitetty	28.12.2020	Mikkonen, Liisa
	25.11.2021	Salomaa, Seija
		Mäklin, Jaana

Sisältö	sivu
Johdanto	
1. Omaishoidontuki	4
2. Omaishoidon tuen myöntämisen yleiset periaatteet	5
3. Palvelutarpeenarviointi	5-6
4. Hoito- ja palvelusuunnitelma	6
5. Omaishoitotosopimus	6-7
6. Omaishoitajan valmennus ja terveystarkastukset	7-8
7. Omaishoitajalle järjestettävä vapaa	8-10
8. Hoitopalkkion maksaminen omaishoidon keskeytymisen ajalta...	10
9. Omaishoidon tuen maksuluokat ja hoitopalkkiot 1.1.2021.....	10
9.1. Maksuluokka I / Lähes jatkuva hoidon tarve.....	10-11
9.1.1. Toimintakyky Rai arviointimittaristolla	11
9.2. Maksuluokka II / Jatkuva ympärivuorokautisen hoidon tarve.....	11
9.2.1. Toimintakyky Rai arviointimittaristolla	11
9.3. Maksuluokka III / Erityistukea ja palvelua saavat	12
9.3.1. Toimintakyky Rai arviointimittaristolla	12
9.4. Ennaltaehkäisevä luokka	12
10. Omaishoidon tuen korottaminen erityistilanteissa	12-13
11. Omaishoidontuen alentaminen erityistilanteissa	13

Laadittu	2.12.2019	Laatija(t):
Päivitetty	28.12.2020	Mikkonen, Liisa
	25.11.2021	Salomaa, Seija
		Mäklin, Jaana

1. Omaishoidon tuki

Omaishoitolain (937/2005) mukaan omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotioloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidolla korvataan muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarvetta.

Omaishoidontuella tarkoitetaan kokonaisuutta, joka muodostuu hoidettavalle järjestettävistä tarpeen mukaisista palveluista sekä omaishoitajan valmennuksesta, hoitopalkkioista, vapaasta sekä omaishoitoa tukevista palveluista, jotka määritellään hoidettavan hoito- ja palvelusuunnitelmassa.

Omaishoidon tuki on määrärahasidonnainen sosiaalipalvelu, joka perustuu kuntayhtymän (kunnan) harkintaan. Laki ei takaa hoitajalle subjektiivista oikeutta omaishoidontukeen.

Omaishoidon tuki myönnetään hakemuksen saapumispäivämäärästä alkaen omaishoidon tukeen varatun määrärahan puitteissa.

Hoitopalkkion määrä tarkistetaan kalenterivuositain työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella. Omaishoidon tukena maksettavia hoitopalkkioita korotetaan indeksitarkastuksen johdosta 1.1.2022 lukien. Vuodelle 2022 vahvistettu palkkakerroin on 1,501 (1,465).

1.1.2022 alkaen Kainuun soten ikäihmisten palvelujen myöntämän omaishoidon tuen maksuluokan I hoitopalkkio on **426,20 €/ kk** (415,97 €/ kk), maksuluokan II hoitopalkkio on **567,22 €/ kk** (553,60 €/ kk).

Hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana maksettava maksuluokka III hoitopalkkio on **847,96 €/ kk** (827,60 €/ kk).

Ennaltaehkäisevän luokan tuki on **216,91 €/ kk** (211,70 €/ kk).

Ennaltaehkäisevä luokka ei ole lakisääteinen, eikä siihen sisälly vapaapäivä oikeutta.

Hoitopalkkioiden määrän tarkistus palkkakertoimen muutosta vastaavasti tehdään voimassa oleviin omaishoitosisäilyksiin.

Hoitopalkkioiden noin 2,46 (2,05) prosentin korotus tehdään 1.1.2022 lukien myös omaishoidon tukena järjestettävän sijaishoidon palkkioihin.

Laadittu	2.12.2019	Laatija(t):
Päivitetty	28.12.2020	Mikkonen, Liisa
	25.11.2021	Salomaa, Seija
		Mäklin, Jaana

2. Omaishoidon tuen myöntämisen yleiset periaatteet

Laki omaishoidon tuesta 937/2005 § 3 sisältää yleiset omaishoidon tuen myöntämisen edellytykset. Omaishoidon tukea voidaan myöntää, jos henkilö tarvitsee alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaa- vanlaisen syyn vuoksi hoitoa tai muuta huolenpitoa, joka voidaan järjestää hoidettavan kotona sopimalla siitä hänen omaisen tai muu hoidettavalle läheisen henkilön kanssa. Omainen tai läheinen on valmis vastaamaan hoidosta ja huolenpidosta tarpeellisten palvelujen avulla.

Omaishoidon tukea ei makseta palvelutalossa, hoitokodissa tai niihin verrattavissa palvelukodeissa asuvista hoidettavista.

3. Palvelutarpeen arviointi

Hoitajalla tulee olla tosiasialliset (fyysiset ja psyykkiset) edellytykset toimia omaishoitajana. Omaishoitajan terveyden ja toimintakyvyn tulee vastata omaishoidon asettamia vaatimuksia ja omaishoitajan tulee olla soveltuva tehtäväänsä ikänsä, kuntonsa ja elämäntilanteensa osalta. Hoidettavan koti on terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva ja tuen myöntämisen arvioidaan olevan hoidettavan edun mukaista. Omaishoidon tuen päätöstä tehtäessä arvioidaan kokonaisvaltaisesti, selviytyykö hoitaja omaishoitoon liittyvästä tehtävästä.

Omaishoidon tukea ei myönnetä, jos hoitajalla on todettu (diagnosoitu) muistisairaus, vakavia mielenterveyden ongelmia, päihteiden väärinkäyttöä tai jos hoitajan toimintakyky, terveydellinen tila, perhetilanne tai elämäntilanne selvästi rajoittaa häntä toimimasta omaishoitajana, vaikka hoidon rinnalle voitaisiin järjestää hoidettavalle riittävä määrä tukevia palveluja ja tukea. Omaishoitajalla ei voi olla hoivapalveluiden tarvetta henkilökohtaisissa toiminnoissa.

Hoitajan soveltuvuudesta hoitotyöhön voidaan edellyttää lääkärin tai muun sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijan arviota.

Hoidettavan tarvitseman tuen suunnittelussa arvioidaan paitsi avun tarpeita, myös perheen ja lähiverkoston olemassa olevia voimavaroja ja toimintatapoja.

Omaishoidon tuen myöntämisestä päättäminen perustuu aina hoidettavan ja hoitajan monipuoliseen toimintakyvyn ja voimavarojen arviointiin. Omaishoidon tukipäätöstä tehtäessä arvioidaan asiakkaan sosiaali- ja terveystalvelujen tarve ja - kokonaisuus. Arvioinnissa otetaan huomioon asuin- ja hoitoympäristön toimivuus ja mahdollisten apuvälineiden ja asunnon muutostöiden tarve.

Laadittu	2.12.2019	Laatija(t):
Päivitetty	28.12.2020	Mikkonen, Liisa
	25.11.2021	Salomaa, Seija
		Mäklin, Jaana

Arviota tehtäessä huomioidaan myös muut vaihtoehtoiset ja täydentävät tavat järjestää asiakkaan tarvitsemat palvelut. Hoidon ja huolenpidon tarve selvitetään kaikissa tapauksissa yksilöllisesti asiakkaan kotona.

Hoidon ja muun huolenpidon tarpeessa olevan henkilön omaa näkemystä palvelutarpeeseen vastaamisesta omaishoidolla tulee kuulla sosiaalihuoltolain 31 §:ssä määritellyllä tavalla.

Omaishoidettavan palvelutarpeen arviointi suoritetaan tarvittaessa omaisten ja sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön moniammatillisena yhteistyönä ja hyödyntäen Rai- toimintakykymittareita. Arvioinnin tueksi voidaan tarvittaessa pyytää erikseen lääkärintodistus ja / tai eri asiantuntijoiden lausuntoja. Palvelutarpeen arvioinnin aikana arvioidaan mm. että omaishoito on hoidettavan edun mukaista.

Arvioinnissa huomioidaan perheenjäsenten välinen normaali tavanomainen auttaminen ja vastuu toisistaan, asioiden hoito ja kodinhoito eivät ole riittäviä perusteita omaishoidon tuen myöntämiselle.

4. Hoito- ja palvelusuunnitelma

Omaishoidettavan hoito – ja palvelusuunnitelma laaditaan yhdessä hoidettavan ja hoitajan kanssa.

Suunnitelmaan kirjataan omaishoitajan antaman hoidon määrä ja sisältö sekä muut hoidettavalle tarpeelliset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Suunnitelmaan kirjataan omaishoitotehtävää tukevat palvelut sekä sovitaan se, kuinka hoidettavan hoito ja huolenpito järjestetään hoitajan vapaan, terveydenhoitoon liittyvien käyntien, akuuttien tilanteiden tai muiden poissaolojen aikana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijät seuraavat ja arvioivat puhelin- tai etäkontaktein sekä tarvittaessa kotikäynnein omaishoidon tuella tapahtuvaa hoitoa. Omaishoidon toteutumista arvioidaan hoito- ja palvelusuunnitelman päivittämisen yhteydessä vähintään puolivuositain tai tarpeen mukaan.

5. Omaishoitosopimus

Omaishoitosopimuksella tarkoitetaan hoitajan ja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän välistä toimeksiantosopimusta omaishoidon järjestämisestä.

Laadittu	2.12.2019	Laatija(t):
Päivitetty	28.12.2020	Mikkonen, Liisa
	25.11.2021	Salomaa, Seija
		Mäklin, Jaana

Omaishoitolain mukaiseen toimeksiantosopimukseen sisältyy hoitopalkkio. Omaishoitaja ei ole työsopimuslain(55/2001) tarkoittamassa työsuhteessa Kainuun sosiaali- ja terveydenhuoltoon, hoidettavaan tai hoidettavan huoltajaan. Omaishoitajan eläketurvasta säädetään kunnallisessa eläkelaisissa.

Toimeksiantosopimuksen piirissä olevat hoitajat ovat tapaturmavakuutettuja. Omaishoidon tuen palkkio on verotettavaa tuloa. Omaishoitosopimus on voimassa toistaiseksi, erityisestä syystä sopimus voidaan tehdä määräaikaisena.

Mikäli omaishoitajan jaksamista tukevat enemmän hoidettavan lyhytaikaisjaksot kuin esimerkiksi hoitopalkkion korottaminen, silloin ensisijaisesti myönnetään lyhytaikaishoitoa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä voi irtisanoa omaishoitosopimuksen, jolloin irtisanomisaika on kaksi kuukautta. Hoitajan irtisanomisaika on yksi kuukausi.

Irtisanomisajoista riippumatta sopimus päättyy sen kuukauden lopussa, jonka aikana hoidettavan hoito terveydentilanmuutoksista johtuen käy tarpeettomaksi. Omaishoidon tuki voidaan keskeyttää tai lopettaa, jos sopimuksen jatkaminen ei ole hoidettavan edun mukaista, vaarantaa hoitajan tai hoidettavan terveyden tai turvallisuuden tai hoito käy tarpeettomaksi.

Omaishoitajalla on ilmoitusvelvollisuus hoidossa tapahtuvista muutoksista ja keskeytyksistä omaishoidon tuen vastuuhenkilölle. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymällä on takaisinperintä oikeus ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä.

6. Omaishoitajan valmennus ja terveystarkastukset

Omaishoitajan valmennuksen tavoitteena on tukea omaishoitajan jaksamista, edistää hoidonlaatua sekä kehittää omaishoitajaksi ryhtyvän henkilön valmiuksia omaishoitajana toimimisessa.

Valmennuksen yksilöllinen sisältö, toteutustapa ja ajankohta kirjataan hoidettavan hoito- ja palvelusuunnitelmaan.

Valmennuksen sisältö voi painottua eri tavoin omaishoitajan ja hoidettavan yksilöllisen kokonaistilanteen mukaan. Valmennus voi liittyä esimerkiksi muistisairauden etenemiseen liittyviin asioihin, erilaisten apuvälineiden käyttöön, ergonomisten työasentojen ohjaamiseen ja opettamiseen sekä haasteellisista tilanteista selviämiseen. Valmennuksessa voidaan käsitellä avustamiseen ja hoivatyön perusteisiin liittyviä kysymyksiä.

Laadittu	2.12.2019	Laatija(t):
Päivitetty	28.12.2020	Mikkonen, Liisa
	25.11.2021	Salomaa, Seija
		Mäklin, Jaana

Omaishoitajaa valmennetaan omaishoitajan asemaan, kuntayhtymän väliseen yhteistyöhön sekä jaksamista tukevien vapaapäivien pitämiseen.

Valmennuksella lisätään omaishoitajan osallisuutta omaishoidon tukeen liittyvissä asioissa, jolloin vuorovaikutteinen omaishoitajien tukeminen on keskeistä.

Omaishoitajan yksilölliset tilanteet vaihtelevat hoitajan valmiuksien ja muiden olosuhteiden mukaan siten, ettei valmennus aina ole ehdoton edellytys sopimuksen- tekemiselle.

Valmennuksen tarvetta ja sisältöä arvioitaessa kuullaan omaishoitajan ja myös hoidettavan näkemys asiasta.

Omaishoitajille on tarvittaessa järjestettävä hyvinvointi- ja terveystarkastuksia sekä hänen hyvinvointiaan ja hoitotehtäväänsä tukevia sosiaali- ja terveystarkastuksia. Tarkastuksella tavoitellaan ongelmien tunnistamista ja hoitamista mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tarkastukset ovat omaishoitajalle vapaaehtoisia.

Hyvinvointi- ja terveystarkastukset ovat maksuttomia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992 5 §:n 1) kohdan perusteella.

7. Omaishoitajalle järjestettävä vapaa

Hoitajalle järjestettävän vapaan tavoitteena on tukea omaishoitajan jaksamista ja sitä kautta varmistaa hoidon laatu.

Omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kolme vuorokautta (3) sellaista kalenterikuukautta kohti, jonka aikana hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin.

Mikäli hoito keskeytyy kalenterikuukautta kohden yhdessä tai useammassa jaksossa yli seitsemäksi vuorokaudeksi, hoitajan oikeus vapaaseen vähenee kolmesta vuorokaudesta kahteen vuorokauteen kalenterikuukautta kohti. Vapaata ei kerry ajalta, jolta ei makseta hoitopalkkiota.

Mikäli hoitajalla on omaishoitajan jaksamista tukevat erikseen sovitut ja säännönmukaiset lyhytaikaishoitajaksot, tulee lakisääteiset vapaapäivät pitää lyhytaikaishoitajaksot aikana.

Laadittu	2.12.2019	Laatija(t):
Päivitetty	28.12.2020	Mikkonen, Liisa
	25.11.2021	Salomaa, Seija
		Mäklin, Jaana

Omaishoitaja voi halutessaan vaihtaa vapaa vuorokauden yhtä vuorokautta lyhempään vapaaseen.

Omaishoitaja voi pitää vapaansa kuukausittain tai hän voi säästää niitä ja pitää kerralla useampia päiviä. Vapaat tulee käyttää kuitenkin kalenterivuosittain.

Poikkeuksena joulukuun vapaat, jotka voi pitää viimeistään seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

Henkilöille, eivät ole tehneet omaishoitosopimusta, mutta jotka täyttävät omaishoidon tuesta annetun lain 3 §:ssä säädetyt edellytykset, voidaan myöntää sosiaalihuoltolain mukaisesti harkinnanvarainen vapaa.

Vapaan ajaksi järjestetyn hoidon asiakasmaksu on sama kuin sopimuksen tehneiden omaishoitajien vapaan aikaisessa hoidossa. (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 § 27 b) Omaisen tai läheisen antama hoito tulee olla kirjattuna hoito- ja palvelusuunnitelmaan.

Omaishoitajan vapaa suunnitellaan yksilöllisesti kunkin omaishoitajan ja hoidettavan tilanteeseen sopivaksi. Hoidettavalla tai omaishoitajalla ei ole ehdotonta oikeutta valita vapaan aikaista hoitomuotoa. Sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä järjestää omaishoitajan vapaan ajalle hoidettavalle tarkoituksenmukaisen hoidon.

Omaishoitajan vapaiden järjestämisessä käytetään ensisijaisesti toimeksianto suhteista sijaishoitoa tai perhehoitoa.

Sijaishoitajan tulee olla tehtävään soveltuva henkilö, hänen ei tarvitse olla hoidettavan omainen tai muu läheinen henkilö. Hoito tapahtuu omaishoidettavan kotona. Sijaishoitajan kanssa tehdään toimeksiantosopimus toistaiseksi voimassaolevaksi. Sijaishoitajalle maksetaan **60,63 €/vrk** (59,17 €/vrk). Sijaishoitajan avulla järjestetystä omaishoidon vapaasta kuntayhtymä ei peri asiakasmaksua hoidettavalta.

Omaishoidon vapaa voidaan järjestää perhehoitona osa- tai ympärivuorokautisena huolenpitona perhehoitajan kodissa tai hoidettavan kotona. Perhehoitajan kodissa tapahtuvasta omaishoidon vapaasta peritään hoidettavalta **11,60 €/vrk**. Kotiin annettavasta perhehoidosta ei peritä hoidettavalta maksua.

Kun vapaa järjestetään perhehoidon avulla, perhehoitajalle tehdään perhehoidon toimeksiantosopimus. Perhehoitajalle maksetaan Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän hallituksen hyväksymä tilapäisen perhehoitajan hoitopalkkio ja kulukorvaus. Perhehoitajat ovat tehtävään valmennettuja Kainuun soten hyväksymiä perhehoitajia.

Laadittu	2.12.2019	Laatija(t):
Päivitetty	28.12.2020	Mikkonen, Liisa
	25.11.2021	Salomaa, Seija
		Mäklin, Jaana

Omaishoidon vapaat voidaan järjestää myös Kainuun sote kuntayhtymän lyhytaikaishoidon yksiköissä.

Mikäli edellä mainituilla vaihtoehdoilla ei vapaita voida järjestää, ne voidaan järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän myöntämällä palvelusetelillä Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon hyväksymissä yksityisissä hoitokodeissa.

Hoidettavan maksettavaksi voi tulla korkeintaan 11,60 €/vrk / 3 vrk kuukaudessa niistä palveluista, jotka korvaavat omaishoitajan antamaa hoitoa riippumatta siitä, mitä palveluja käytetään.

Muiden vapaapäivien ajaksi järjestämästä hoidosta kunta voi periä maksuja asiakaslain muiden säännösten mukaan.

8. Hoitopalkkion maksaminen omaishoidon keskeytymisen ajalta

Omaishoitajalle järjestettävien lakisääteisten vapaiden pitäminen ei keskeytä hoitopalkkion maksamista. Hoidettavalle tai hoitajalle myönnetty kuntoutusjakso ei keskeytä hoitopalkkion maksamista. Myöskään hoito- ja palvelusuunnitelmassa sovittu lyhytaikaishoito ei keskeytä hoitopalkkion maksamista. Hoidettavan sairastuessa äkillisesti ja ollessa hoidossa muualla kuin kotona, hoitopalkkion maksaminen keskeytyy kuukauden kuluttua.

Hoitajasta johtuvasta syystä hoitopalkkion maksaminen keskeytetään seuraavasta päivästä alkaen.

9. Omaishoidon tuen maksuluokat ja hoitopalkkiot 1.1.2022 alkaen

9.1. Maksuluokka I / Lähes jatkuva hoidon tarve

Maksuluokassa I omaishoidon tuen hoitopalkkio on **426,20 €/kk** (415,97 €/kk). Palvelutarve arvioidaan hoidettavan kokonaistilanne huomioiden.

Hoidettava tarvitsee jatkuvaa päivittäistä hoitoa ja huolenpitoa henkilökohtaisissa toiminnoissa kuten aamu- ja iltatoimissa, liikkumisessa, wc toiminnoissa, pukeutumisessa, peseytymisessä, syömisessä, lääkityksestä huolehtimisessa.

Omaishoitaja on sidottu hoitoon yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin. Hoidettava voi olla osan päivästä yksin, mutta ei voi pääsääntöisesti asua yksin, jolloin hoitajan tulee asua välittömässä läheisyydessä. Hoitaja voi olla työssä tai osa- aikatyössä.

Omaishoitajan tekemä hoitotyö korvaa pääsääntöisesti kotihoidon palvelut.

Laadittu	2.12.2019	Laatija(t):
Päivitetty	28.12.2020	Mikkonen, Liisa
	25.11.2021	Salomaa, Seija
		Mäklin, Jaana

Palvelutarpeen mukaan maksullista kotihoidon palvelua voidaan myöntää keskimäärin 30 tuntia / kk suhteutettuna kotona olojaksoihin.

Tähän maksuluokkaan kuuluvat yli seitsemän (7) vuorokautta kalenterikuukaudessa säännöllisessä lyhytaikaishoidossa olevat asiakkaat, joiden hoitoisuus on II maksuluokan mukaista.

Hoidettavan ollessa hoidossa säännöllisesti kaksi viikkoa kotona ja kaksi viikkoa hoitopaikassa, maksetaan omaishoidon tuki maksuluokan I mukaan ja omaishoitajalla on oikeus kahteen (2) vapaavuorokauteen kuukautta kohti.

9.1.1. Toimintakyky Rai arviointimittaristolla

Palvelutarpeen arvioinnin mukaan hoidettavan toimintakyky on Rai-arvioinnin mittaristolla MAPLe vähintään 3, ADLH 2 - 3, IADL yli 13 ja/tai CPS 2-3.

9.2. *Maksuluokka II / Jatkuva ympärivuorokautisen hoidon tarve*

Maksuluokassa II omaishoidon tuen hoitopalkkio on **567,22 €/kk** (553,60 €/kk) Palvelutarve arvioidaan hoidettavan kokonaistilanne huomioiden.

Hoidettava tarvitsee runsaasti hoitoa, huolenpitoa ja/ tai valvontaa monissa henkilökohtaisissa toiminnoissa. Hoitotyö sitoo hoitajan lähes ympärivuorokauden niin, että hoidettava voi olla yksin vain lyhyitä aikoja (noin 1-2 tuntia). Hoidettava ei kykene asumaan yksin ilman hoitoa / hoivaa, eikä hoitaja voi käydä työssä.

Mikäli omaishoitaja hoitaa hoitotyön sitovuudeltaan maksuluokkaan II kuuluvaa hoidettavaa, joka saa kotihoitopalveluja keskimäärin 30 - 40 tuntia suhteutettuna kotonaolojaksoihin alennetaan omaishoidon tuen palkkio maksuluokan I mukaiseksi.

Maksuluokkaan II kuuluvat yli seitsemän (7) vuorokautta kalenterikuukaudessa säännöllisessä lyhytaikaishoidossa olevat asiakkaat, joiden hoitoisuus on maksuluokan III mukaista.

9.2.1. Toimintakyky Rai arviointimittaristolla

Palvelutarpeen arvioinnin mukaan hoidettavan toimintakyky on Rai- arvioinnin mittaristolla MAPLe 3 - 4, ADLH 4 - 5, IADL yli 18 ja/tai CPS 3 - 4

Laadittu	2.12.2019	Laatija(t):
Päivitetty	28.12.2020	Mikkonen, Liisa
	25.11.2021	Salomaa, Seija
		Mäklin, Jaana

9.3. Maksuluokka III / Erityistukea ja palvelua saavat

Maksuluokassa III omaishoidon tuen hoitopalkkio on **847,96 €/ kk** (827,60 €/ kk) Palvelutarve arvioidaan hoidettavan kokonaistilanne huomioiden.

Hoidettava tarvitsee erityisen runsaasti hoitoa ja huolenpitoa jatkuvasti kaikkina vuorokauden aikoina, eikä häntä voi jättää yksin. Hoidon tarve sitoo hoitajan runsaasti ja säännöllisesti myös yöllä. Hoidon sitovuus on samaa tasoa kuin pysyvässä ympärivuorokautisessa hoidossa olevalla.

Palvelutarpeen mukaan maksullista kotihoidon palvelua voidaan myöntää keskimäärin 40 tuntia kuukaudessa suhteutettuna

kotonaolojaksoihin.

9.3.1. Toimintakyky Rai arviointimittaristolla

Palvelutarpeen arvioinnin mukaan hoidettavan toimintakyky on Rai- arvioinnin mittaristolla MAPLe 4 - 5, ADLH 5 - 6, IADL yli 20 ja/tai CPS 5 – 6

9.4. Ennaltaehkäisevä luokka

Ennaltaehkäisevä tuki on **216,91 €/ kk** (211,70 €/ kk).

Tämä luokka ei ole lakisääteinen.

Hoidettava tarvitsee huolenpitoa henkilökohtaisissa toiminnoissa, turvallisuuden varmistamisessa ja asiointissa vähintään viikoittain. Tuki voidaan myöntää jos omainen tai läheinen (esim. naapuri) sitoutuu kotikäyntien avulla lisäämään asiakkaan kotona asumisen turvallisuutta esimerkiksi huolehtimalla turvapuhelin käynneistä.

Ennaltaehkäisevä tuki voidaan myöntää jos arvioidaan että, omaisen tai läheisen (esim. naapurin) antama hoiva korvaa kotihoidon palveluja ja asiakas asuu haja-asutusalueella kaukana palveluista.

Mikäli asiakkaan toimintakyky laskee ja palveluntarve lisääntyy, tilanne arvioidaan uudelleen.

10. Omaishoidon tuen korottaminen erityistilanteissa

Vaikeasti sairasta henkilöä hoitavalle omaishoitajalle voidaan omaishoidon tukea maksaa erityistapauksissa enintään kuuden kuukauden ajalta maksuluokka III:n hoitopalkkio 30 %:lla korotettuna. Edellytyksenä on, että omaishoitaja on hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana estynyt tekemästä työtä palkansaajana tai yrittäjänä.

Laadittu	2.12.2019	Laatija(t):
Päivitetty	28.12.2020	Mikkonen, Liisa
	25.11.2021	Salomaa, Seija
		Mäklin, Jaana

Edellytyksenä korotetun palkkion maksamiselle on, ettei hoitajalla ole vastaavalta ajalta vähäistä suurempia työtuloja tai oikeutta vuorotteluvapaalain mukaiseen korvaukseen.

11. Omaishoidon tuen alentaminen erityistilanteissa

Palkkiot voidaan maksaa myös pienempänä, jos siihen on omaishoitajan esittämä erityinen syy.